

Rutiner for risikofylte arbeidsoppgaver ved Universitetet i Tromsø

Arbeidsrutine for bruk av ULTRALYD / SONIKERING

Side 1 av 3

Godkjent av: Universitetsdirektøren

Dato xx.xx.06

Erstatter: 29.04.03

Arbeidsrutine for bruk av ULTRALYD / SONIKERING

HUSK

- *Ultralyd er lyd med frekvens over 18 000 Hz.
Du hører ikke ultralyd, men hørselen kan allikevel skades*
- *Bruk alltid hørselsvern*
- *Bruk bare hørselsvern som tilfredsstiller kravene*
- *Varselskilt skal benyttes og markere tydelig når ultralyd/sonikering foregår*

Rutiner for risikofylte arbeidsoppgaver ved Universitetet i Tromsø	
Arbeidsrutine for bruk av ULTRALYD / SONIKERING	
Side 2 av 3	
Godkjent av: Universitetsdirektøren	Dato xx.xxx.06
Erstatter: 29.04.03	

1. FORMÅL OG OMFANG

Disse arbeidsrutinene skal redusere faren for ulykker og helseskader ved at alt arbeid utført ved Universitetet i Tromsø skjer på en sikker måte og i samsvar med lover og forskrifter. Instruksjonen gjelder for alle ansatte, gjesteforskere og studenter som arbeider med sonikering /ultral lyd ved Universitetet i Tromsø.

2. ANSVAR OG MYNDIGHET

I henhold til bestemmelsene i arbeidsmiljøloven, spesielt § 2, har

ansvarlig leder og kurslærer ansvar for:

- å legge forholdene til rette slik at disse retningslinjene kan overholdes
- at arbeidstakerne og studentene gjøres kjent med ulykkes- og helsefarer som kan være forbundet med arbeidet, og at de får den opplæring, øvelse og instruksjon som er nødvendig
- opplæring: [Personalkompetanse - HMS](#)
- at nødvendig verneutstyr er tilgjengelig og blir brukt

Arbeidstakerne og studentene har ansvar for å:

- følge gjeldende arbeidsrutiner
- bruke nødvendig verneutstyr
- melde fra til ansvarlig leder eller kurslærer om eventuelle feil og mangler

3. DEFINISJONER

Ansvarlig leder:	Arbeidstaker som har til oppgave å lede eller kontrollere andre arbeidstakere
Kurslærer:	Kursansvarlig for laboratoriekurs for studenter, samt den som veileder på slike kurs
Arbeidstaker:	Alle som har et arbeidsforhold ved Universitetet i Tromsø (inkl. eksternt finansierte), samt gjesteforskere og studenter som i prosjekt er knyttet til forskningslaboratorium
Student:	Registrert student ved Universitetet i Tromsø
Frekvens:	Lydens tonehøyde: antall svingninger pr sekund (Hz)
Ultralyd:	Lyd med høy frekvens (>18 000 Hz)
Desibel:	Lydens styrke: lydenergien (dB) Bølger med høy frekvens og store utslag transporterer mye energi.

4. UTFYLLENDE INFORMASJON

Ultralyd er akustiske svingninger med frekvens over 18 000 Hz og blir brukt blant annet ved homogenisering av vev/løsninger (også kalt sonikering). Ultralyd forplanter seg gjennom gassformede, flytende og faste stoffer. Måling av slike bølger krever spesielle måleapparatur. Vanlig støymålere registrerer ikke disse høye frekvensene. Både intensiteten (desibel) og varigheten avgjør hvor skadelig uskermet bruk av ultralyd er, og det er derfor viktig både med bruk av hørselsvern og varsling når bruk av ultralyd foregår.

Rapporter farlige situasjoner / uhell ved utfylling av [Skademeldingsskjema](#)

5. LENKER

Brosjyren Laboratoriet - sikkerhet og arbeidsmiljø (brosjyre 449)

[Arbeidstilsynet](#) søkerord: ultralyd

Støy

[Arbeidstilsynet](#) > regelverk > forskrifter > 398

Verneutstyr

[Arbeidstilsynet](#) > regelverk > forskrifter > 524